

**EVALUAREA NAȚIONALĂ PENTRU ABSOLVENȚII CLASEI A VIII-A
Anul școlar 2019 – 2020**

**Probă scrisă
Limba și literatura română**

Testul 31

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de două ore.

SUBIECTUL I

40 de puncte

Citește următorul text:

Cu toate stăruințele mele, până să sfârșesc scrisoarea, Ilie Chioarul n-a vrut cu niciun chip să se așeze pe scaun. În picioare, lângă birou, nu-și dezlipea ochii de la foaia pe care se înșirau slovele. Ca toți neștiutorii de carte, socotea scrisul o tainică vrăjitoare pe care nu îndrăznea să o turbure.

În mâinile uriașe și păroase, își frământa pălăria, țistuindu-și băiatul neastâmpărat. Dar copilul pierzând sfiala de la început, în vârful picioarelor, se apropia de cadrele de pe pereți, de rafturile bibliotecii, de statuetele așezate pe etajere, cercetând totul cu ochi uimiți și lacomi.

Pe sub gene îl urmăream din când în când, cum abia îndrăznea să atingă o carte ori să răsfoiască un album. În privire îi străluceau atâta curiozitate inteligentă și atâta dorință, că i-am făcut semn rumânului să-l lase în pace.

Apoi, încheind scrisoarea pe care plugarul o înfășură, cu deosebită grijă, în basma și o strecură în chimir, am ieșit să-l întovărășesc câțiva pași, la vale, spre sat. Încetinind mersul sub teii care stropeau încă picuri de ploaie, i-am dat câteva sfaturi. I-am hotărât și un mic ajutor, cât timp copilul îi va umbla prin școli. Turburat, nu găsea cuvintele cu care să-mi mulțumească îndestul.

Iar cum băiatul trecuse înaintea noastră, călcând cu picioarele goale pe o potecă udă, fără grijă, și sfichiind cu o nuia crengile teilor, din care se scutura un ropot de stropi, ne-am trezit îngândurați deodată amândoi. Vietatea aceasta, neisprăvită, crudă, deprinsă încă să nu se depărteze de vatră mai mult ca un pui de aripa caldă a cloștei, începând de mâine va fi împinsă fără milostivire în viață. În internatul acela din Iași, unde răspunsurile lui istețe îl făcuseră primit la învățătură, peste câteva zile va fi prins în cleștele puternic al grijilor, din care strânsoare nu-i va mai fi îngăduit să scape niciodată. Scrisoarea mea pentru un atotputernic de acolo nu avea să-i ușureze cu mult amarul... Cu ochii abia deschiși la arzătoarea mistuire a vieții, va începe de fraged munca cea silnică.

Badea Ilie îmi împărtăși nu știu pentru a câta oară bucuria și îngrijorările. Petrică al lui minunase de la început învățătorul. Între oameni necăjiți și simpli, răsărise deodată cu o minte ascuțită, luminoasă ca o floare rară, crescută între buruieni de rând. Căci muncitorul care pășea rar alături de mine recunoștea cu umilință că nici el, nici nevastă-sa n-au strălucit vreodată prin cine știe ce ascuțime de minte. Copilul acesta le venise ca un har dumnezeiesc, să le aducă bucurie, și în viața lor întunecoasă și cu cerul închis, nădejdi îndrăznețe. Acolo, la școala unde umblă atâția feciori de domni, învățătura îi va fi mai ușoară. Se va deprinde cu alte obiceiuri; se va pregăti pentru lumea în care fără doar și poate, îl vor înălța cărțile.

Aceste gânduri mi le împărtășea trăgănat Ilie Chioarul, ciugulind în treacăt spicul răscopt a ierbei printre care curgea poteca... Și grăind, cu privirea își dezmierda odrasla care ajunsese departe, vioi și neastâmpărat ca un adevărat fiu al câmpurilor.

Cezar Petrescu, *Fiul câmpurilor*

A. Scrie răspunsul pentru fiecare dintre următoarele cerințe cu privire la textul dat.

1. Notează câte un sinonim potrivit pentru sensul din text al cuvintelor subliniate: stăruințele, sfiala. **4 puncte**
2. Menționează rolul virgulelor din secvența *se apropia de cadrele de pe pereți, de rafturile bibliotecii, de statuetele așezate pe etajere*. **4 puncte**
3. Explică modul de formare a cuvintelor subliniate din secvențele: *socotea scrisul o tainică vrăjitoare pe care nu îndrăznea să o turbure; Între oameni necăjiți și simpli*. **4 puncte**
4. Desparte în silabe următoarele cuvinte: *bibliotecii, curiozitate, ascuțită, odrasla*. **4 puncte**
5. Formulează, în câte un enunț, două idei principale/secundare din textul dat. **4 puncte**
6. Precizează, într-un enunț, cum se numește fiul lui Ilie Chioarul, așa cum reiese din textul dat. **4 puncte**

B. Redactează o compunere de minimum 150 de cuvinte, în care să caracterizezi un personaj din textul dat. **16 puncte**

În compunerea ta, trebuie:

- să prezinți două trăsături ale personajului ales, prin valorificarea textului dat;
- să ilustrezi două modalități de caracterizare a personajului ales, prin câte o secvență comentată;
- să ai un conținut adecvat cerinței;
- să respecti precizarea privind numărul minim de cuvinte.

SUBIECTUL al II-lea

36 de puncte

Citește următorul text:

Rezervația Naturală Dumbrava Vadului, cunoscută mai ales sub denumirea de Poiana Narciselor, este cea mai mare din Europa și este arie protejată. Se întinde pe nu mai puțin de 400 de hectare și doar aici poți vedea, începând cu luna mai, milioane de narcise înflorite.

Poiana Narciselor este o adevărată minune a naturii. Cine ajunge la Vad în luna mai poate admira sute de hectare și milioane de narcise înflorite. Oriunde vezi cu ochii, narcisele te îmbie să le miroși. Se spune că mirosul florilor se simte de la sute de metri distanță. Turiștii se pot relaxa astfel într-un adevărat paradis natural, înconjurați doar de flori, verdeață și multă liniște. Pentru că este o arie protejată, culesul narciselor este interzis. La fel și cositul ierbii. Localnicii spun că solul este special și, de aceea, an de an, florile răsar la fel de frumoase: „Ceva este deosebit aici. Nicăieri în țară nu mai există așa ceva. Solul are ceva deosebit. În fiecare an, ne minunăm de frumusețea florilor. Chiar dacă le vedem de-o viață, mereu ai ceva nou de descoperit. Turiștii care vin aici sunt foarte încântați. Mulți rămân muți de uimire. Cu toate că este interzis să culegi flori, puțini rezistă și tot iau câteva fire. Rezervația s-a păstrat pentru că nu a fost atinsă de pesticide și de alte lucruri artificiale. Este o minune a naturii ce nu a fost alterată de mâna omului”, a spus Gheorghe Mermenean, locuitor din Vad. Pe lângă narcise, în aria protejată crește o mare varietate floristică, incluzând specii vegetale de gălbenele, bulbuc de munte, coada-vulpiei, stupiniță etc., dar și o faună diversă de mamifere, păsări, reptile și amfibieni, insecte, printre care mulți fluturi rari.

Simona Suci, Poiana Narciselor, locul fermecat în care milioane de flori înfloresc în luna mai – de unde vine numele narcisei, www.adevarul.ro

A. Scrie răspunsul pentru fiecare dintre cerințele de mai jos.

1. Formulează câte un enunț în care să precizezi următoarele aspecte din textul dat:
 - suprafața pe care o ocupă Poiana Narciselor; **4 puncte**
 - motivul pentru care culesul narciselor este interzis. **4 puncte**
2. Scrie numele autoarei și sursa din care a fost preluat fragmentul dat. **4 puncte**
3. Menționează diateza și timpul verbelor subliniate în textul dat. **4 puncte**
4. Precizează funcția sintactică a cuvintelor subliniate, menționând partea de vorbire prin care se exprimă: *Chiar dacă le vedem de-o viață, mereu ai ceva nou de descoperit.* **4 puncte**
5. Transcrie, din fraza următoare, propoziția principală și propoziția subordonată, precizând felul acesteia: *Cine ajunge la Vad în luna mai poate admira sute de hectare și milioane de narcise înflorite.* **4 puncte**
6. Construiește o frază alcătuită din două propoziții în care să existe o propoziție subordonată atributivă, introdusă prin adjectivul pronominal relativ *ce*. **4 puncte**

B. Redactează o narațiune de 150 – 300 de cuvinte, în care să prezinți o întâmplare petrecută într-o poiană. **12 puncte**

În compunerea ta, trebuie:

- să relatezi o întâmplare, respectând succesiunea logică a faptelor;
- să precizezi două elemente ale contextului spațio-temporal;
- să ai un conținut adecvat cerinței;
- să respecti precizarea privind numărul de cuvinte.

Notă! Respectarea, în lucrare, a ordinii cerințelor nu este obligatorie.

Vei primi 14 puncte pentru redactarea întregii lucrări (unitatea compoziției – 2 puncte; coerența textului – 2 puncte; registrul de comunicare, stilul și vocabularul adecvate conținutului – 2 puncte; respectarea normelor de ortografie – 3 puncte; respectarea normelor de punctuație – 3 puncte; așezarea corectă a textului în pagină – 1 punct; lizibilitatea – 1 punct).